

آشنایی با واحد مدیریت خطر بلایا

مقدمه

جمهوری اسلامی ایران در معرض انواع مخاطرات طبیعی و انسان ساخت قرار دارد. سطح خطر ایران در خصوص فقط مخاطرات طبیعی بر اساس تعداد موارد فوت طی ۴ دهه اخیر ۸ از ۱۰ برآورد می شود و حاصل آن بیش از ۱۰۰ هزار کشته بوده است. مسئله مدیریت و کاهش خطر بلایا همواره موضوعی چالش برانگیز در نظام سلامت کشور بوده است. علیرغم تلاش های گسترده ای که در این راستا در گذشته انجام شده است، با عنایت به اسناد راهبردی همچون **قطعنامه هیوگو** که در راستای **مدیریت** کار آمد تر **بلایا** و کاهش خطر مخاطرات **در سطح بین المللی** تنظیم شده است و همچنین اسناد بالادستی کشور همچون اساسنامه سازمانهای مدیریت بحران و پدافند غیرعامل، برنامه پنجم توسعه اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی و سند چشم انداز ایران ۱۴۰۴، باید واقع بینانه اذعان داشت که وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی نیازمند اقداماتی بنیادین به منظور ارتقای سامانه مدیریت و کاهش خطر بلایا است.

مدیریت و کاهش خطر بلایا در نظام سلامت را می توان بدینگونه تعریف کرد:

"مدیریت و کاهش خطر بلایا در نظام سلامت فرآیندی است منظم به منظور بهره مندی حداکثری از ظرفیت های سازمانی، اجرایی و مهارتی نظام سلامت با هدف به حداقل رساندن پیامدهای سوء سلامتی مخاطرات طبیعی و انسان ساخت در سطح جامعه و تسهیلات و منابع بهداشتی درمانی از طریق پیشگیری از مخاطرات و کاهش آسیب، ارتقای آمادگی، پاسخ به موقع و بازیابی با رویکرد توسعه پایدار".

سیر ایجاد سامانه های مدیریت بلایا در وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

تاکنون را می توان به چهار دوره مشخص تقسیم کرد:

• دوره اول: بهداشت محیط

• دوره دوم: دبیرخانه معاونت سلامت

• دوره سوم: اورژانس ۱۱۵

• دوره چهارم: دوره حاضر (تلاش برای توسعه متوازن)

دوره چهارم:

در سال ۱۳۸۹ معاونت سلامت وزارت بهداشت مجدداً به دو معاونت بهداشت و معاونت درمان تفکیک شد. متعاقب این امر **مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی** بعنوان زیرمجموعه **معاونت درمان** تعریف شد و ریاست مرکز بعنوان دبیر کارگروه بهداشت و درمان در حوادث غیرمترقبه و کمیته پدافند غیرعامل وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تعیین گردید.

در **معاونت بهداشت** نیز واحدی با عنوان **مدیریت و کاهش خطر بلایا** شکل گرفت که **دبیری کمیته بهداشت کارگروه** را برعهده دارد. کمیته‌های متناظر نیز در سایر معاونت‌های وزارت تشکیل شدند. دبیری کارگروه در سطح دانشگاه‌های علوم پزشکی کماکان برعهده رؤسای مراکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی گذارده شد و در سطح معاونت‌های بهداشت یکی از مدیران یا کارشناسان بعنوان هماهنگ کننده مدیریت و کاهش خطر بلایا معرفی شدند.

در معاونت بهداشت وزارت متبوع

ساختار دفتر مدیریت و کاهش خطر بلایا:

اهداف واحد مدیریت خطر بلایا :

اهداف کلان

ارتقای آمادگی و کاهش آسیب پذیری منابع و تسهیلات بهداشتی در برابر بلایا

ارتقای آمادگی و کاهش آسیب پذیری خانوار های ایرانی در برابر بلایا

نجمه محمودی فلوریدی
کارشناس هماهنگ کننده مدیریت خطر بلاایام مرکز بهداشت شمال تهران
پاییز 1395